ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การถ่ายทอดพุทธปรัชญาในการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชื่อผู้เขียน

พระธนวัฒน์ กาวิเนตร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนวย อุ่นคำเมือง ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ ดร.แสง จันทร์งาม กรรมการ อาจารย์มยุรี อนุกมล กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาด้านพุทธปรัชญา ในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเสนอแนวทางการถ่ายทอดพุทธปรัชญา ในการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิเคราะห์เนื้อหาจำแนกพุทธปรัชญาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจริยศาสตร์ ด้านญาณวิทยา และค้านอภิปรัชญา เนื้อหาที่วิเคราะห์มีทั้งหมด 39 บทเรียน ที่ปรากฏพุทธปรัชญามีทั้งหมด 33 บทเรียน ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่แสดงให้เห็นถึงพุทธปรัชญา ด้านจริยศาสตร์ ส่วนค้านอภิปรัชญาและ ญาณวิทยาปรากฏเพียงเล็กน้อย สำหรับแนวทางการถ่ายทอดพุทธปรัชญาในการสอนวิชาภาษาไทยใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทำได้หลายวิธีตามสาขาพุทธปรัชญาที่กำหนดไว้ดังนี้ คือ ด้านจริยศาสตร์ แนวทางการถ่ายทอดได้แก่การปาฐกถาหรือบรรยาย การสร้างศรัทธาและโยนิโส มนสิการ การอภิปราย การจัดกิจกรรม และการให้นักเรียน ศึกษากันคว้าทำรายงาน ด้านญาณวิทยา แนวทางการถ่ายทอดได้แก่การปาฐกถาหรือบรรยาย การจัดกิจกรรม ถารให้นักเรียน ศึกษากันคว้าทำรายงาน และการให้ผู้เรียนทดลองทำด้วยตนเอง ส่วนด้านอภิปรัชญา แนวทางการถ่ายทอดได้แก่การปาฐกถาหรือบรรยาย การถ้ายทอดแบบตั้งปัญหา การอภิปราย และการจัดกิจกรรม ถ่ายทอดแบบตั้งปัญหา การอภิปราย และการจัดกิจกรรม

Thesis Title

Transmission of Buddhist Philosophy Through Thai Language

Teaching at the Upper Secondary Level of the

Prapariyatti - Dhamma School General Education Stream

Author

Pra Thanawat Karvinate

M.Ed.

Teaching Thai

Examining Committee

Asst. Prof. Amnuay Unkammueng

Chairman

Prof. Dr. Saeng Chan-ngarm

Member

Lect. Mayuree Anukamol

Member

Abstract

This thesis, a documentary research study, was an attempt to analytically and critically examine Buddhist philosophy contents in the Thai language textbooks used at the upper secondary education level as well as to recommend certain guidelines for more effective transmission of those contents. Specifically, the Place of instruction was the Prapariyatti - Dhamma School, General Education Stream. The Study categorized those contents into 3 groups, namely, ethical, epistemological and metaphysical Teachings derived from 39 lessons.

It has found out that altogether 33 lessons contained certain amounts of Buddhist philosophy contents mostly of ethical overtones. Epistemological and metaphysical implications, on the other hand, were few. Recommended guidelines for more effective transmission of those contents in classroom instruction were as follows:

As regards ethical contents the following methods be used: lecture; stimulation of faith and discreet contemplation (Yoniso - Manasikara); group discussion; activity organization; and student self - study and report writing.

As regards epistemological contents the following methods be adopted : lecture; discussion; activity organization; student self - study and report writing; and student self - practice and experimentation.

As far as metaphysical contents were concerned, the following methods be used: lecture; question problem - posing; discussion; and activity organization.